

HÖGSKOLAN
DALARNA

Examensarbete för ämneslärarexamen

Grundnivå 2

Användningen av digitala verktyg i kinesiskaundervisningen

Författare: Natasha Min
Handledare: Wei Hing Rosenkvist
Examinator: Christine Cox Eriksson
Ämne/huvudområde: Kinesiska/Pedagogiskt arbete
Kurskod: PG2066
Poäng: 15
Examinationsdatum: 2017-01-20

Vid Högskolan Dalarna finns möjlighet att publicera examensarbetet i fulltext i DiVA. Publiceringen sker open access, vilket innebär att arbetet blir fritt tillgängligt att läsa och ladda ned på nätet. Därmed ökar spridningen och synligheten av examensarbetet.

Open access är på väg att bli norm för att sprida vetenskaplig information på nätet. Högskolan Dalarna rekommenderar såväl forskare som studenter att publicera sina arbeten open access.

Jag/vi medger publicering i fulltext (fritt tillgänglig på nätet, open access):

Ja

Nej

Abstract:

Information technology has become an important part of our lives and all kinds of digital tools have been widely used in different areas of our society. Previous research shows that Swedish schools have received more attention and resources for developing knowledge about how information technology and digital tools benefit teaching and learning in comparison with a few years earlier, especially language learning (Skolverket, 2011). The aim of this thesis is mainly to study how teachers in Sweden are using digital tools in teaching Chinese. This thesis is based on a social-cultural perspective of learning as well as the four functions of IT in language teaching (Svensson, 2008). For collecting data, a mixed method with survey and interview was used. The outcome shows that teachers are using digital tools in different learning areas with different approaches. The frequency of using IT in teaching Chinese varies from one teacher to the other. A lack of time and resources prevent teachers from increasing using digital tools. In addition, teachers require more training programs in both IT and pedagogy in order to facilitate the utilization of IT in Chinese teaching.

Nyckelord:

it, ikt, digitala verktyg, kinesiskaundervisning, språkinläring

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
1.1 Ämnet kinesiska och it användning	4
2. Syfte och frågeställningar	5
2.1 Frågeställningar	5
3. Teoretisk bakgrund	6
3.1 Centrala begrepp	6
3.2 Det sociokulturella perspektivet.....	6
3.3 It och språkinlärning	7
4. Tidigare forskning om it användning i undervisning	8
4.1 It användning i den svenska skolan.....	8
4.2 It användning i språkundervisningen	9
4.3 It användning i kinesiskaundervisningen.....	10
5. Metod	11
5.1 Urval	11
5.2 Genomförande	12
5.3 Forskningsetik	13
5.4 Validitet och reliabilitet	13
6. Resultat	13
6.1 Lärares förhållningssätt till digitala verktyg	13
6.1.1 Enkätundersökningen	14
6.1.2 Intervjuerna	14
6.2 Motstånd mot användningen av digitala verktyg	16
6.3 Syftena att använda digitala verktyg	18
7. Slutsats och diskussion	19
7.1 Metoddiskussion	19
7.2 Resultatdiskussion	20
7.3 Slutsats.....	22
Referens	24
Bilaga 1. Informationsbrev	26
Bilaga 2. Enkät	27
Bilaga 3. Intervjuguide	28

Diagram och tabell

Diagram 1. Ökningen av lärares tillgång till egen dator.	8
Diagram 2. It användning i undervisningen och vid lektionsförberedelse	9
Diagram 3. Användningsområden för digitala verktyg.	14
Tabell 1. Presentation av informanter.	12
Tabell 2. Lärares syften att använda digitala verktyg i kinesiskaundervisning.	18

1. Inledning

Idag lever vi i ett alltmer digitaliserat samhälle. Digitala enheter som datorer, mobiltelefoner, surfplattor, tv, med mera, påverkar vårt sätt att leva. Skolverksamheten som en institution i samhället utvecklas tillsammans med samhällsförändringen. Mellan 1990 och 2000 genomfördes programmet ITIS (it i skolan) i hela landet, där 1,7 miljarder kronor investerades i den svenska skolan och ungefär 60% av alla lärare i grundskolan och gymnasieskolan fick bärbara datorer och it kompetensutveckling via seminarium (Diaz, 2012). Detta visar att vikten av digital teknik ökar kontinuerligt i skolan. De diskussioner som dök upp under 90-talet gällande barn- och ungdomars användning av digitala verktyg är fortfarande relevant idag. Många lärare upplever att barnen inte gör vad de ska med datorer i klassrummet, samtidigt ”ser barnen att teknik och de smarta lösningar som tekniken kan innebära finns men inte alltid i skolan” (Löfving, 2012). Detta motsatsförhållande som Löfving påpekade härleder till det pedagogiska sättet att dra nytta av it och vad it kan tillbringa till undervisningen.

Skolverket framhåller att lärare ska använda digitala verktyg i språkundervisningen. I Läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (Lgr11), betonas att skolan är ansvarig för att varje enskild elev ska kunna använda digital teknik som verktyg för skapande av kunskaper och lärande. I kursplanen för både moderna språk och modersmål står det att som kunskapskrav ska elever kunna skriva det språket med hjälp av digitala verktyg (Skolverket, 2011a).

I både skollagen och Lgr 11 skrivs det att skolan och lärares uppdrag är att stödja elever att utveckla sitt eget lärande. I Lgr 11, kapitel 2, ”kunskaper”, understryks att:

”Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola:

- kan lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt sätt,
- kan lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga,
- kan använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter grundade på kunskaper och etiska överväganden”.

(Skolverket, 2011a)

I skollagen står det att

3 § Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningsmål. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

(Skollag 2010:800, kapitel 3)

Citaten ovan hänvisar till betydelsen för lärare som ledare i klassrummet att åstadkomma denna lärmiljö utifrån elevens förutsättningar och förmågor. Istället för att förmedla kunskaper till eleverna, betonar styrdokumentet lärares roll att hjälpa elever behärska redskap som stödjer lärandet. Det är också lärares uppdrag att lära känna elevens utvecklingsnivå, det vill säga de som redan kan mycket ska inte behöva stå kunskapsmässigt stilla och de som behöver mer stimulans ska ges möjligheter för att nå sina kunskapskrav.

1.1 Ämnet kinesiska och it användning

Kinesiska är ett nytt modernt språk i Sverige som har blivit allt mer populärt bland både elever i grundskolan och gymnasieskolan, tack vare trenden av globalisering. Bunar (2012) beskriver

denna trend som att ”migration och globalisering har under de senaste decennierna gjort Sverige till ett mångkulturellt samhälle. Cirka 17 procent av Sveriges befolkning är i dag född i ett annat land eller barn till föräldrar från ett annat land” (s.403). Det står också i det *Kommentarmaterialet till kursplanen i moderna språk – kinesiska inom ramen för elevens val och språkval* (2014) att ”kinesiska är ett av världens största språk och Sveriges utbyte med Kina ökar inom många områden. Undervisningen i kinesiska som modernt språk har också växt i svenska skolor” (Skolverket, s.6). I juli 2014 kom det ut en reviderad kursplan som gäller specifikt för kinesiska, vilket bevisar att kinesiska är ett språk som äger många unika egenskaper och det centrala innehållet och kunskapskraven för övriga moderna språk passar inte riktigt för kinesiska. Samtidigt som det finns ett stort antal svenska elever som nu väljer kinesiska som ett modernt språk, finns det ett ganska stort antal elever med kinesiska föräldrar i det svenska mångfaldssamhället som betyder stora behov och önskemål i ämnet kinesiska som modersmål.

Som blivande lärare i kinesiska, känner jag att det är nödvändigt att ta reda på hur digitala verktyg används i kinesiskaundervisningen. Christina Löfving (2012) hävdar att, undersökningar om digitala verktyg i undervisningen kan vara oerhört viktiga just för att digitala verktyg kan hjälpa till med ökad förståelse om vad som går att lära (s.41). Kursplanen för kinesiska framhäver också att digitala verktyg är ett viktigt stöd för teckenskrivning (Skolverket, 2011a). Som jag ser det, så ger digitala verktyg mycket möjligheter för språkundervisning och språkinläring. Digitala verktyg är viktigt för lärares yrkeskompetens och för elevers framtid att bli skickliga samhällsmedlemmar. It ger även stöd som passar just för särdraget av det kinesiska språket, till exempel för teckenskrivning. Därför känns denna undersökning mycket angelägen.

2. Syfte och frågeställningar

Syftet med denna undersökning är att ta reda på kinesiskalärares förhållningssätt till digitala verktyg i undervisningen. Genom att diskutera kopplingen mellan digitala verktyg och språkinläring i det specifika ämnet, ska undersökningen förhoppningsvis även bidra till hur lärare kan skapa goda förutsättningar för elevernas lärande.

2.1 Frågeställningar

- Hur använder kinesiskalärare digitala verktyg i undervisning?
- Vad påverkar användningen av digitala verktyg i kinesiskaundervisningen?
- Vad har kinesiskalärare för syfte när de inkorporerar digitala verktyg i undervisningen?

Genom att svara på dessa frågeställningar, förväntar jag mig att få bättre förståelse om de möjligheter digitala verktyg kan erbjuda kinesiskaundervisningen och inläringen av språket. I följande avsnitt presenterar jag först och främst teoretisk utgångspunkt för denna studie och tidigare forskningar om it i undervisningen. Därefter introducerar jag vilken metod som används för denna studie och hur undersökningen genomfördes. Jag analyserar därpå insamlad data med koppling till teoretisk bakgrund samt tidigare forskning. Till sist så ska jag också diskutera mina egna uppfattningar utifrån studien på insamlad data.

3. Teoretisk bakgrund

En viktig teoretisk utgångspunkt för denna uppsats är det socialkulturella perspektivet av lärande som betonar att människors inläring påverkas av samspelet med omvärlden. Svensson (2008) menar att ”språkutbildning och informationsteknik hör ihop. Den moderna informationstekniken har en självklar plats i språkutbildningen. Men vi måste också föra en kritisk debatt om hur it kan och bör användas i skolan” (s.9). Denna undersökning vilar också på teorier i förhållandet mellan it och språkinläring.

3.1 Centrala begrepp

I den här uppsatsen kommer både begreppen *IT* och *IKT* att förekomma, trots att skillnaden mellan begreppen är små. På nationalencyklopedin står det att it står för informationsteknik, vilket motsvarar information technology på engelska. Det är ett samlingsbegrepp för de tekniska möjligheter som skapats genom framsteg inom datorteknik och telekommunikation. Patricia Diaz (2012) menar att it används mer frekvent inom varierade situationer. It är därmed ett brett begrepp som innefattar allt från datorer, internet, telefoni till även TV och radio.

Förkortningen *IKT* står för Informations- och kommunikationsteknik, motsvaras i engelskan av ICT, som står för information and communications technology (Portabla Medias ordlista). Enligt Diaz (2012) så började ikt användas under 1990-talet ”för att betona modern digital teknik inte enbart handlade om att söka och ta del av information utan till stor del även om kommunikation med hjälp av it” (s.20). Detta kan förstås som att it ger möjligheter för kommunikation även mellan människor. *IT* och *IKT* i undervisningen kan innehålla olika aspekter, och i denna uppsats ska fokus ligga på att använda digitala verktyg i språkundervisningen.

3.2 Det sociokulturella perspektivet

Det sociokulturella perspektivet på lärande grundar sig i den ryska psykologen Lev S. Vygotskijs syn på utvecklingspsykologi, där betoningen ligger på att människors biologiska inlärningsförmågor kombineras med sociala och kulturella utgångspunkter. Utvecklingen av kunskaper och kompetens sker därmed i interaktion med varandra och i samspelet med omvärlden. I boken *Lärande - en introduktion till perspektiv och metaforer* (2015) av Roger Säljö understryks det att sociokulturellt synsätt på lärande betonar att lärandet ständigt påverkas av omständigheter. Människors inläring av kunskaper utgår från sina egna biologiska, kulturella förutsättningar, och utvecklas genom att interagera med olika slags sociala förhållanden. Enligt Säljö, handlar den centrala utgångspunkten för den sociokulturella synen på lärande om hur människor utvecklar kompetens och färdigheter genom att använda fysiska och intellektuella (eller mentala eller språkliga) redskap.

I ett sociokulturellt perspektiv uttrycker man detta som att redskapen medierar våra handlingar eller, alternativt, de utgör instrument som vi använder och är beroende av. En central poäng här är således att gränsen för människans kunskaper och förmågor inte går vid hennes egen kropp. När vi lär oss använda fysiska redskap som medierande resurser, kan vi göra sådant vi aldrig skulle klara av med våra naturgivna förmågor.

(Säljö, 2015, s.91)

Citatet ovan visar ett nyckelord i det sociokulturella perspektivet av lärande, som kallas för *mediering*. Detta begrepp innefattar den väsentliga rollen olika redskap spelar i människors kunskap/kompetensutveckling. En utvecklad förmåga att behärska medierande redskap gör det möjligt för medieringen att ske utan begränsningar. Detta belyser frågan om hur samspelet

mellan människor med hjälp av de kulturella artefakterna och de sociala förhållandena understödjer inlärningsprocessen (Säljö, 2015). Detta påpekar därmed att tekniska redskap som digitala verktyg påverkar hur vi lever och vad vi är (Säljö, 2015).

Den sociokulturella traditionen betonar också människors ständiga utveckling. Med begreppet *utvecklingszonen* menas den zon där människor med grundläggande förkunskaper är färdiga att formulera nya kunskaper. Det betonas därmed avståndet mellan vad som man redan kan och nya kunskaper. Det är inom den proximala utvecklingszonen människor enklast får in instruktioner och vägledningen av lärande från de som är kompetenta till nya kunskaper. Lärares roll är då viktig i undervisningen för att vägleda elevers lärande i hur man använder det fysiska och det intellektuella redskapet. Som det framhålls av Löfving (2012) ”en pedagog som känner till sin elevs faktiska utvecklingsnivå kan hjälpa eleven vidare till den potentiella utvecklingsnivån som ligger ett snäpp högre” (s.44).

Sammanfattningsvis vilar denna studie främst på den socialkulturella synen på lärande, där digitala verktyg ses som ett medierande redskap, vilket kan bidra till inläring vid samspel med omvärlden. Lärares uppdrag är dessutom att skapa en lärmiljö där elever kan behärska olika redskap för att lära sig själva samt att lära från varandra. Att känna till elevers kunskapsnivå är viktigt för att kunna ge stöd till elevers kunskapsutveckling.

3.3 It och språkinläring

Patrik Svensson (2008) tar upp en rad starka skäl till att använda it i språkutbildningen, som följande:

- It bidrar till att utvidga kommunikationen som språk också handlar om, då it expanderar möjligheter att kommunicera med människor från olika kulturer och i språkområden.
- It, särskilt internet, erbjuder en stor mängd information som understödjer att skapa förståelse för och insikt i länder där språket används. Det är dock svårt att identifiera användbar information i ett informationsöverflöde.
- Med hjälp av textdatabaser har både elever och lärare tillgång till språkliga data som kan används till bl.a. att skaffa, kontrollera, reflektera läromaterialen.
- It erbjuder en arena där språkskrivande har större möjlighet att publiceras och läsas. Denna potential motiverar studenters skrivande och ofta är uppskattat.
- Virtuellt stimulerande på webben skapar realism i språks användandet, vilket motiverar och underlättar inläringen.
- Program som tränar grammatik och uttal har lång historia inom användning av digitala verktyg för språkinläring och dessa program är ofta praktiska och användbara.
- Cyberspace i dataspel, webbsida som *Youtube*, mobiltelefon med mera är en del av dagens ungdomskultur och är en plats för lärare att också känna till, studera och reflektera över.

(Svensson, 2008)

Enligt Svensson (2008) är behovet att använda it som stöd i språkundervisningen stort på grund av skälen ovan. Det är därför viktigt att skaffa bättre förståelse om hur lärare kan använda it i språkundervisningen på ett pedagogiskt sätt. Svensson (2008) sammanfattar 4 användningsområden, de är: 1) it som automat, 2) it som verktyg, 3) it som arena, 4) it som medium. *It som automat* menas att med hjälp av olika ifyllningsprogram tränar elever/studenter språkanvändning. Detta reflekteras i synsättet på lärande som betonar att undervisningen ska arrangeras i förstärkningsbetingelser. Genom att ange svar i konkreta övningar och få direkt respons kan elever/studenter träna bland annat glosor, böjningsändelser och prepositioner.

It som verktyg bygger på pedagogiken som betonar elevers/studenters nyfikenhet och läraren som vägledare i undervisningen. Jämfört med mekanistiska språkträningsprogram, fungerar datorn som verktyg för både lärare och elever, där de ges möjlighet att bland annat söka information, undersöka språkliga mönster i stora textdatabaser eller träna uttal med visuell presentation. Med *It som arena* menas att virtuella plattformar på webben har åstadkommit en arena där människor från olika delar av världen möter varandra. Jämfört med *it som verktyg* så framhåller metaforen arena en livsstil många lever med idag. Till sist handlar *it som medium* om att förmedla information med hjälp av datorsystem, webbplattform och så vidare. Tack vare datorer och webben så kan man enkelt publicera samt nå information, detta påverkar dessutom hur människor interagerar med varandra i syftet av språkinläringen (Svensson, 2008).

Sammanfattningsvis stödjer digitala verktyg olika arbetssätt med olika perspektiv av språkinläringen. För att arbeta med it didaktiskt, krävs det en förståelse för hur olika arbetssätt kan främja elevers lärande samt att klargöra hur olika digitala verktyg kan hjälpa elever att nå ett konkret mål i språkinlärningsprocessen.

4. Tidigare forskning om it användning i undervisning

4.1 It användning i den svenska skolan

Enligt Skolverkets rapport vid namn *It-användning och it-kompetens* (2013), hade investering av tekniska resurser i den svenska grundskolan och gymnasieskolan ökat under 2012, jämfört med 2008. Lärares tillgång till egen personlig dator ökades från 27% år 2008 till 77% år 2012 i grundskolan, samt från 77% år 2008 till 94% år 2012 i gymnasiumskolan (se Diagram 1). Samtidigt är det fler elever som har fått egen dator eller surfplatta i både grundskolan och gymnasieskolan. Förutom detta så visas det i rapporten att förbättringen också gäller tillgång till tekniska resurser som internet, pedagogiska datorprogram, internetbaserade plattformar, hemsidor och så vidare. Ökningen av insatsen på it i skolan framställs dessutom på organiseringsnivå, vilket består av olika it-planer som syftar till bland annat att främja etik på internet, utveckla elevernas förmåga att söka och kritiskt använda information på internet, utveckla elevernas grundläggande it kompetens, arbeta med it som pedagogiskt verktyg i undervisningen och utveckla förståelse om lärarens roll i undervisningen där it används (Skolverket, 2013).

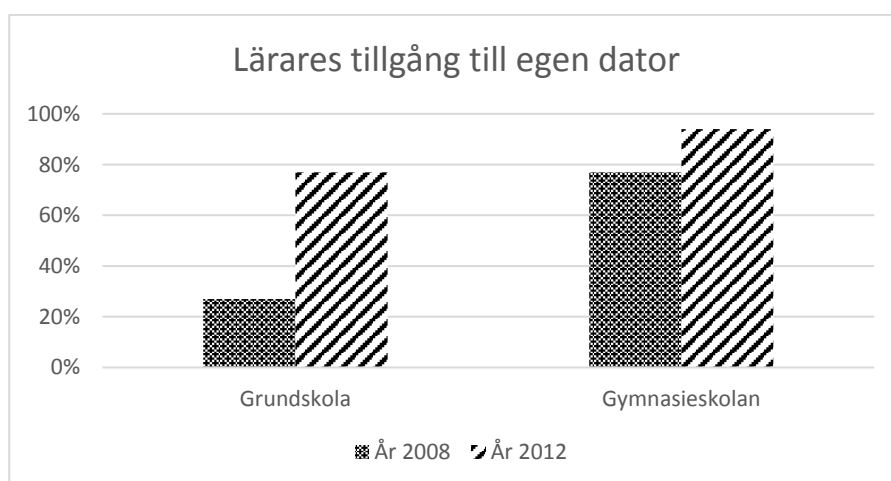

Diagram 1. Ökningen av lärares tillgång till egen dator.

Rapporten påpekar dock att bristen på pedagogiskt it stöd är stort, 73% av alla lärare i grundskolan och gymnasieskolan upplevde bristen av it stöd (Skolverket, 2013). Vid ökning av

tekniska resurser i svenska skolor, så ökade även lärarnas it kompetens. Det var åtta av tio lärare som angav att de var kompetenta när det kommer till it. Rapporten framhåller dock att tre av tio lärare har stort behov av kompetensutveckling inom grundläggande datorkunskap och flest lärare upplever att det behövs kompetensutveckling inom flera områden bland annat it som pedagogiskt verktyg (Skolverket, 2013). Resultaten av undersökningarna om lärares it användning visar att ett stort antal lärare använder it i undervisningen och vid förberedelse, ca 80% -85% av lärare använder it för att söka information och referensmaterial, ca.77%-84% använder it för att skapa arbetsuppgifter eller prov till eleverna och ca. 40%-60% använder it för att skapa presentationer till lektioner (se Diagram 2). Det visas dock att betydligt färre lärare använder it som kommunikationsverktyg för att kommunicera med kollegor, elever och vårdnadshavare. Rapporten visar vidare att närmare nio av tio lärare upplever att it ger möjligheter att anpassa undervisningen och likadana resultat visas i både undersökningar från 2008 och 2012. Lärarna ser it som ett betydelsefullt pedagogiskt verktyg/hjälpmiddel för eleverna som ger möjlighet att bidra till att utveckla elevernas kompetens, öka elevernas motivation för skolarbetet, utveckla elevernas förmåga att söka och kritiskt använda information på internet, stimulera elevernas lärande, öka elevernas måluppfyllelse, utveckla möjligheter att lösa problem och utveckla elevernas kommunikations- och samarbetsförmåga (Skolverket, 2013).

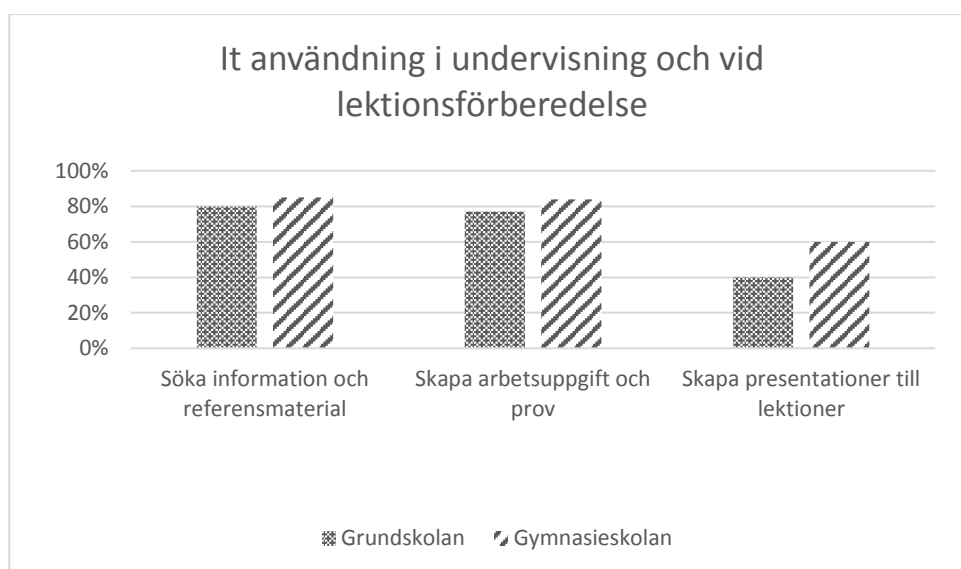

Diagram 2. It användning i undervisningen och vid lektionsförberedelse.

4.2 It användning i språkundervisningen

I artikeln *It i språkundervisningen i teori och praktik* av Solveig Granath och Maria Estling Vannestål (2008) framställs två enkätundersökningar om it i språkundervisningen som utfördes under 2007. Informanter för båda undersökningar är språklärare i olika ämnen, bland annat engelska, svenska, tyska, franska, spanska, kinesiska, latin. Enkäter skickades till en stor mängd lärare i olika skolformer, som grundskola, gymnasieskolan och annan skolform. Det var något mer än hälften av totalt 400 lärare som besvarade enkäten. Bortfallet, enligt Granath och Vannestål (2008), bestod av de lärare som var minst intresserade av frågan. Undersökningarna visade att runt 40 % av lärarna använde datorer som hjälpmedel i undervisningen regelbundet. Det var få lärare som inte använde it i undervisningen över huvud taget, 13 % i den ena och 7 % i den andra undersökningen. Det visas vidare att ordbehandling och informationssökning är de dominerande användningssätten av dator, bland informanterna. Det var färre lärare som

använde datorer till att bygga på förståelse, träna skrivande och ett fåtal lärare som använde datorer för att skapa kommunikation på målspråket. Detta tolkas av författaren som att datorer används på samma sätt som man slår upp ord i ordböcker och letar efter fakta i böcker, med skillnaden att datorer är ett tekniskt redskap. Enligt Granath och Vannestål (2008) så belyser resultatet i enkätundersökningarna frågan om hur vi kan dra nytta av datorn, bland annat ”som ett hjälpmedel, en källa till inspiration och en arena för kommunikation” (s.147).

I Skolverkets rapport *It ändrar villkoren för språkundervisningen* (2011b) presenteras tanken och resultatet av språkläraren och forskaren Sylvi Vigmos forskning om it användning i språkundervisningen. Vigmo menar att it förändrar både vad och hur man lär sig gällande språk. I rapporten nämns det att med hjälp av digitala medier skapar man en stor mängd information om skrivna språk. Vigmo hävdar dock att lärare som arbetar med digitala verktyg har brist i att anknyta tekniska redskap med ett konkret mål i språklärandet. Utfallen av undervisningen med digitala verktyg motsvarar ofta inte lärarens förväntning (Vigmo, 2010). Vigmo gjorde därmed en empirisk forskning, då hon följde en lärare som använde digitala medier i engelskundervisningen. Det var ett filmprojekt där eleverna jobbade i grupper under tre veckor och totalt sex längre arbetspass för att skapa en fyra minuters lång film med hjälp av digitala verktyg som kameror, datorprogram, internet och så vidare. Resultatet av denna forskning grundar sig i analysen av elevernas språkanvändning, interaktion och syfte. Genom sin forskning utmanar Vigmo två förhållningssätt mellan it och språkundervisning, det vill säga it som komplement och kompensation. Enligt Vigmo, ska didaktisk tänkande om it användning i språkundervisning fördjupas och anknytas med läromålet (Vigmo, 2010).

4.3 It användning i kinesiskaundervisningen

Artikeln *Technology in Chinese language teaching and learning* (2008) av Tianwei Xie och Tao-chung Yao hävdar att kinesiskalärare inte alltid känner till tillgängliga digitala resurser och att de har det svårt att hitta dessa resurser. Enligt författarna finns det en stor mängd läromaterial och digitala verktyg på internet som passar just för kinesiska. Dessa material och resurser förändras dock snabbt, som det påpekas i artikeln, 20% - 50% av det material som finns på internet ändras sig eller försvinner inom två eller tre år (Xie & Yao, 2008). Artikeln hänvisar till Warschauer och Meskills (1998) uppfattning om anslutningen mellan användningen av digitala verktyg i språkundervisningen och lingvistiska teorier från artikeln *Computers and language learning: An overview*. Det hävdas att användningen av digitala verktyg som textomkonstruerande, concordance mjukvaror samt multimedia program stödjer det kognitiva tillvägagångssätt till språkundervisning, medan användningen av kommunikationsfunktionen av dator och media hör hemma hos det socio-kognitiva perspektivet av språklärandet (Xie & Yao, 2008). Xie och Yao diskuterar dessutom i artikeln kopplingen mellan it användning och språkinlärningseffektivitet. Enligt författarna visade tidigare studier att det inte finns någon stor skillnad gällande effektiviteten mellan it användningen i undervisningen och det traditionella arbetssättet i klassrummet. Men det fanns dock faktorer som nämndes i artikeln, exempelvis, ”convenience, productivity, needs of globalization and normalization” (Xie & Yao, 2008, s.154), som kan bevisa förhållandet mellan it som verktyg och effektiviteten i språkinlärning. Det upplyses främst i artikeln om särdrag av kinesisk skrivning, vilket delas in i skrivande av pinyin¹ och tecken. Resultaten visar att digitala verktyg samt on-line resurser underlättar inlärning av kinesiska skrivningen med fördelen av att trycka in toner på pinyin, visa strecksordning av tecken och skriva tecken med hjälp av tangentbord. Digitala verktyg, kan enligt artikeln bidra till förbättring av att skriva, läsa, prata och lyssna på kinesiska.

¹ Pinyin är ett system som ger kinesiska tecken uttal i latinska alfabetet.

I ett examensarbete vid namn *The use of multimedia material in teaching Chinese as a second language and pedagogical implications* (2013) av Zhongyuan C. Williams var syftet med att material som text, text med bilder och text med videoklipp skulle studeras för att jämföra effektiviteten vid användning av multimedia material i lärande av kinesiska som andra språk. Undersökningen hade den lingvistiska termen i *second language acquisition* som utgångspunkt, där språkinläringen ses som en process av input, comprehension input, noticing, intake, integration och output (Williams, 2013). Studien undersöker således 53 nybörjare i ämnet kinesiska som främmande språk, vilka delades in i tre olika grupper med användningen av tre olika läromaterial som nämnts ovan. Resultatet visade att studenterna som använde text med videoklipp presterade bäst i ett antal steg i den kognitiva processen av språkinläringen, bland annat den grammatiska förståelsen i det kinesiska språket. Studenter som använde text med bilder visade dock bättre inlärningseffektivitet än endast användning av text. Studien visar dessutom att multimedia material, särskilt verktyg som videoklipp underlättar uppbyggnad av förbindelse mellan den verbala och den visuella mentalrepresentationen, vilket behövs vid inläringen av kinesiska som andra språk (Williams, 2013).

Avslutningsvis, visar dessa tidigare studier att it användningen i undervisning har blivit alltmer uppmärksam i skolverksamheten under det senaste decenniet och att det finns en del studier kring didaktisk användning av digitala verktyg för språkinläring. Jag har dock inte påträffat någon svensk forskning som har sitt fokus på it användning i samspelet med kinesiskaundervisning och kinesiska inläring. Som det nämntes i inledningen, är kinesiska ett alltmer populärt ämne som berör många elever. Det är också ett unikt språk vilket skiljer sig från det svenska språket främst i skrivandet av tecken. Detta gör att denna studie förhoppningsvis kan underlätta för lärare att kunna skapa en bättre lärmiljö med hjälp av digitala verktyg för elevers lärande i just kinesiska.

5. Metod

Jag använder en kombinerad metod som består av kvalitativ enkätundersökning och kvalitativ intervju för denna studie. Enkäten består av tolv frågor där åtta är öppna frågor (Se Bilaga 2). Enkäten är skriven på både svenska och kinesiska. Datainsamlingen från enkäterna står för grunden till urvalet av intervjuer. Två av de deltagande lärarna har blivit intervjuade. Intervjuerna är semistrukturerade, där jag använde en intervjuguide (se Bilaga 3) som bas och där informanterna hade stor frihet att utforma och utveckla sina svar. Intervjuguiden är därmed indelad i tre sektioner enligt de tre frågeställningarna till denna studie. Intervjuerna ger en fördjupad information som kompletterar insamlad data från enkäten.

5.1 Urval

Språkcentrum är ett institut som ger modersmålsstöd, modersmålsundervisning och studiehandledning åt elever från förskola till gymnasieskola i en av Sveriges större städer. Språkcentrum säljer dessutom tjänster till skolor som har behov av lärare i olika moderna språk. Trots att modersmålsundervisning ligger utanför skolan, är detta en stor del av skolverksamheten, vilket berör närmare 300 modersmåls lärare och 13 000 elever i kommunen där denna studie utfördes.

Det är nio kinesiskalärare som arbetar vid Språkcentrum, och de reser runt i kommunen till olika skolor. De flesta lärare arbetar i grundskolor medan några arbetar i gymnasieskolor. De undervisar därmed både kinesiska som modersmål och kinesiska som moderna språk. Enligt Bryman (2008) framgår urvalet inom en kvalitativ studie med målinriktning. ”Sådana urval handlar i huvudsak om att välja ut enheter (individer, organisationer, dokument, avdelningar och så vidare) med direkt hänvisning till de forskningsfrågor som har formulerats” (s.350).

Denna studie syftar till att belysa en grupp av kinesiskalärares förhållningssätt till användningen av digitala verktyg i undervisningen, och det finns relativt få kinesiskalärare som arbetar i den svenska skolverksamheten i jämförelse med andra traditionella moderna språk som spanska och franska. Språkcentrum är ett studiefält som passar ett målinriktat urval, då man träffar en relativt stor grupp av lärare där, vilka arbetar i och med i olika skolor. Detta underlättar processen av att samla passande informanter till denna studie.

Samtliga deltagare av enkäten listas i Tabell 1. I tabellen presenteras informanternas verksamma år som lärare i Sverige, årskurs de undervisar i, deras behörighet i ämnet kinesiska och om de har gått på någon utbildning inom kunskapsområde av it/ikt.

Informanter	Verksamma år i Sverige	Undervisnings årskurs	Lärlarlegitimation i kinesiska	IT/IKT utbildning
Lärare 1	30	Års 0–9 & Gymnasium	Ja	Ja
Lärare 2	22	Års 0–9 & Gymnasium	Ja	Ja
Lärare 3	3	Års 1–9	Nej	Ja
Lärare 4	19	Års 0–9 & Gymnasium	Nej	Ja
Lärare 5	38	Års 0–9	Nej	Nej
Lärare 6	6	Års 1–9	Nej	Nej
Lärare 7	11	Års 1–9	Ja	Ja
Lärare 8	1.5	Års 0–9 & Gymnasium	Nej	Ja
Lärare 9	25	Års 1–9	Nej	Ja

Tabell 1. Presentation av informanter.

Samtliga lärare i tabellen ovan har deltagit i enkätundersökningen, lärare 1 och lärare 2 har därefter deltagit i intervjuer. Jag valde just de två lärare som informanter för intervjun huvudsakligen på grund av deras svar från enkäten. Lärare 2 använder digitala verktyg mest frekvent medan lärare 1 prövar arbetssätt som involverar it minst i undervisningen. Båda två är legitimerade lärare i kinesiska och lärare 2 är förstelärare. Dessa faktorer påverkade valet då åsikter från utbildade lärare kan vara mer relevanta för denna undersökning som har sitt fokus på samspelet mellan digitala verktyg och språkinläring.

5.2 Genomförande

Enkätundersökningen i denna studie utfördes efter ett gemensamt möte, då alla nio lärare samlades i ett konferensrum i Språkcentrums byggnad. Det började med min presentation om forskningssyfte och uppsatsens huvudinnehåll, sen delade jag ut informationsbrev (se Bilaga 1) och informerat samtycke. Det tog en stund för alla att läsa igenom informationsbrevet samt att signera med samtycke. Jag stannade därefter i rummet när lärarna svarade på enkäten, så de kunde prata med mig när förklaring och förtydligande behövdes för frågorna.

Efter en genomgång av alla lärares svar på enkäterna, bokade jag intervjuer med lärare 1 och lärare 2. Lärarna fick själva bestämma plats och tid för intervjuerna, vilket innefattade att vi träffades veckan efter enkätundersökningen vid Språkcentrums byggnad. Platserna för båda intervjutillfällena har varit avskilda rum och konversationen under intervjuerna blev inspelade med en ljudinspelningsapp på min mobiltelefon. Båda intervjuerna började med repetition om forskningssyftet och forskningsetiska principer. Jag frågade också båda lärarna om jag kunde spela in intervjun och fick godkännande på detta. Efter intervjuerna transkriberades ljudinspelning både manuellt och med hjälp av transkriberingsprogram. Transkriberingen

organiserades och delades upp i olika avsnitt med tanke på att underlätta analysen och jämföra de två informanternas svar.

5.3 Forskningsetik

Bryman (2008, s.127) betonar vikten av att behandla informanter i samhällsvetenskapliga undersökningar på ett etiskt sätt. Enligt Vetenskapsrådet (2002) så kan det grundläggande individskyddskravet konkretiseras i fyra huvudkrav: informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet. Informationskravet innebär att forskaren skall informera undersökningsdeltagarna om deras uppgift och villkor i forskningen. Deltagare ska upplysas om att deltagandet är frivilligt och de har rätt att när som helst avbryta sin medverkan. Med samtyckeskravet menas att deltagare i en undersökning har rätt att bestämma över sin medverkan. Forskaren skall inhämta deltagares samtycke som visar deras medvetande om undersökningens information och villkor. Konfidentialitetskravet handlar om att skydda deltagares personuppgifterna på så sätt att de inte kan identifieras av andra. Till sist så innebär nyttjandekravet att insamlade uppgifter endast ska användas för forskningsändamålet (Vetenskapsrådet, 2002).

På de tillfällen där jag träffade alla lärare för enkätundersökningen, så delade jag ut informationsbrevet innan de började svara på enkäten. På informationsbrevet står undersökningssyfte, undersökningsinnehåll, deltagares villkor samt etiska principer. Jag inhämtade därefter forskningssamtycke med lärarnas underskrifter som bevisar deras godkännande att delta i enkätundersökning/intervju och deras medvetande av uppgifter, villkor samt forskningsetiska principer.

5.4 Validitet och reliabilitet

Trots att man inte kan se validitet och reliabilitet av en kvalitativ forskning på samma sätt som en kvantitativ forskning, finns det enligt Bryman (2008) alternativa kriterier som stödjer bedömning av kvalitativa undersökningar, som studiers tillförlitlighet. Tillförlitlighet innebär att man tittar på om forskare utför studier enligt de regler som finns för att visa verkligheten på rätt sätt. Denna studie tenderar att studera det kontextuella och unika fallet om en grupp av kinesiskalärares förhållningssätt till digitala verktyg. Detta betyder att studien har svårt att bevisa tillförlitligheten som även handlar om forskningsresultaten är överförbara till en annan miljö. Alla faser av forskningsprocessen har dock presenterats för kollegiala granskningar och handledningar för att göra studien pålitlig. Jag är också medveten om att författarens personliga värderingar kan påverka studiens validitet och reliabilitet. Det är därför har jag försökt att inte medvetet tillåta mina personliga värderingar påverka studieprocessen och resultatet.

6. Resultat

Den insamlade data från enkätundersökningen och intervjuerna redogörs nedan med anknytning till de tre frågeställningarna i denna studie. Resultatet som samlades in från enkätundersökningen utgör den grundläggande basen för analysen av intervjuerna. Den insamlad data tolkas och analyseras därefter med den teoretiska utgångspunkten som tolkningsstöd.

6.1 Lärares förhållningssätt till digitala verktyg

I detta avsnitt redovisar jag hur deltagande lärare i denna undersökning använder digitala verktyg i följande aspekter som frekvens, arbetsområde och arbetssätt. Resultatet som tolkades från insamlad data redogörs i avsnitt som rubriceras enkätundersökningen och intervjuerna.

6.1.1 Enkätundersökningen

Enkätundersökningen visar att alla nio deltagande kinesiskalärare använder digitala verktyg i undervisningen. Det skiljer sig dock med frekvens av användandet, då lärare 2, 7 och 8 använder digitala verktyg mest, under 90% av alla sina lektioner, medan lärare 1 svarade endast ett par gånger i månaden, vilket är det minst frekventa. Gemensamt för alla lärare är deras syn på vad digitala verktyg i undervisning innefattar, allt ifrån datorer, surfplattor, webben, till olika online/off-line program och appar. Det syns däremot i enkätundersökningen att lärarna använder digitala verktyg i olika undervisningsområde (lärarna kunde välja flera områden). Åtta lärare använder det i hörförståelse, då visar de filmer, videoklipp, sånger som de hittat på webbsidor som till exempel *Youtube*. Fem lärare använder det till läsförståelse, där eleverna läser en artikel/text som är nedladdad från internet. Fyra lärare använder det för kinesiska teckenskrivning, två lärare använder det för grammatik och en lärare använder det för kulturundervisning (se Diagram 3).

Diagram 3. Användningsområden för digitala verktyg.

Genom att titta på lärarnas svar på enkäten, kan slutsatsen dras att kinesiska lärare främst använder digitala verktyg för informationssökning. De flesta deltagande lärare hämtar bilder, text, filmklipp och ljudfiler från internet och använder dem som läromaterial i olika språkinlärningsområden. Lärarna uppmuntrar också sina elever att själva söka information på internet när de gör sina övningar, läxor och gruppuppgifter. Ett verktyg som flera av lärarna har nämnt är en app vid namn Pleco. Det är ett interaktivt lexikon med ljud och bilder, som man kan använda för att ta reda på mycket information om kinesiska tecken (betydelse, uttal, streckordning, radikal användning och så vidare). Denna app är populär bland kinesiskaelever och de använder den vid olika tillfällen, till och med på proven.

6.1.2 Intervjuerna

Intervjuerna med lärare 1 och lärare 2 visar olika mönster vid deras användning av digitala verktyg, som dessutom inverkar på användningsfrekvensen. Lärare 2 undervisar oftast på gymnasieskolor och hon brukar använda en PowerPoint presentation i början av sina lektioner för att ha en genomgång med klassen. Det kan vara en introduktion av lektionsinnehåll eller en granskning av det eventuella målet eleverna förväntas att nå. Hon menar att användningen av en PowerPoint presentation är en rutin i hennes klasser.

Lärare 1 har dock klasser som består av mindre och yngre elever och hon använder inte digitala verktyg som en rutin utan mer för att skapa aktiviteter/projekt för eleverna. Ett exempel är grupparbete *teater*, där elever spelade olika roller i en kinesisk saga. Eleverna sökte själva fram information på nätet och skrev ett manus tillsammans. Läraren filmade elevernas föreställningar därefter och spelade sedan upp det i klassrummet för att kunna ha en gemensam diskussion. En annan gruppuppgift hon berättade om är en presentation av matkultur i Kina, då valde varje grupp en specifik kinesisk matkultur och tog sedan reda på information om detta ifrån internet. Grupperna presenterade sedan muntligt framför klassen med hjälp av en PowerPoint presentation.

Lärarnas berättelser visar också att arbetet med digitala verktyg i undervisningen har elevernas kunskapsnivå och förutsättningar som utgångspunkt. Det märks att elever som läser kinesiska som modersmål har väldigt skilda kunskapsnivåer och ibland är de blandade i samma klass, vilket gör det särskilt viktigt för läraren att känna till deras förkunskaper. En teckenskrivnings app som lärare 2 rekommenderar till sina elever heter *Hanzibao*, enligt henne är den mycket populär bland yngre elever. Appen visar strecksordning och eleverna kan testa att skriva tecken på iPad/mobiltelefon. Appen piper när man skriver på fel ordning vilket barnen tycker är roligt. Lärare 2 introducerar sina äldre och mer avancerade elever till kinesiska webbsidor som www.baidu.com och tw.yahoo.com (Yahoo Taiwan). Dessa webbsidor är sökmotorer, man kan ta reda på information genom att knappa in sökord. Lärare 2 beskriver att det är viktigt för dessa elever att känna igen kinesiska sökmotorer och det är ett av de första stegen att komma in i världen av det kinesiska språket på nätet. Eleverna förväntas således att lära sig själva genom att söka, granska och välja lämpliga material från informationsflöden på internet.

Enkätundersökningen visar att det finns relativt få lärare som använder digitala verktyg specifikt för teckenskrivningen. Men det skrivs tydligt i kursplanen för kinesiska som moderna språk att elever ska kunna skriva kinesiska tecken med hjälp av digitala verktyg (Skolverket, 2011). Det är därför vi diskuterade mycket omkring teckenskrivning och dess särdrag på båda intervjuerna. Lärare 1 beskriver att dator är ett väldigt bra verktyg för just teckenskrivning. Hon ber ofta sina elever att överföra texter från kursboken till en dator genom att skapa ett Word dokument. Kinesiska tangentbordet de använder är pinyin. Man skriver ett tecken med dess uttal i latinska bokstäver.

Eleverna gillar att skriva tecken in i dator. De gillar främst att kunna ta med en dator till kinesiska lektioner och de tycker att det är mycket lättare än att skriva tecken för hand. De behöver bara komma ihåg teckens uttal och känna igen hur tecken ser ut. Det är betydligt mindre än att minnas varje streck på ett tecken.

(Lärare 1)

Lärare 2 håller med om att skriva tecken med pinyin underlättar teckenskrivandet och hon tycker att detta ger eleverna mer självförtroende för att lära sig tecken. Trots att det finns en gemensam syn på fördelar att skriva tecken med tangentbord pinyin, finns det skilda åsikter bland de två lärarna om hur man använder olika digitala verktyg för att stödja inläring av kinesiska tecken. Lärare 2 uttrycker oro för att teckenskrivande med pinyin hindrar eleverna från att lära sig tecken på riktigt. Hon rekommenderar därmed verktyg som visar hur man skriver tecken för hand som *Hanzibao* (mobil/ipad app som nämnts för teckenlärandet).

Om man endast skriver med dator, då kommer man aldrig att lära sig att skriva kinesiska på riktigt. Det är viktigt att kunna skriva för hand också, det tränar ju koordinationen och är bra för hjärnas balans och utveckling. Jag

rekommenderar alltid att man ska försöka komma ihåg streckordning och skriva tecken för hand.

(Lärare 2)

Förutom synen på teckenskrivningen med digitala verktyg, diskuterade vi på intervjuerna också om ifyllningsprogram och övningar för att undersöka Svenssons (2008) teori om de allmänna användningssätten. Enligt svaren på intervjuerna använder varken lärare 1 eller lärare 2 digitala glos/grammatik övningar. Eleverna gör ofta övningarna på traditionellt sätt med pennor i övningsboken. Enligt lärare 2 så gör man inte så mycket övningar som tränar grammatik över huvud taget på kinesiska, då det inte finns någon böjningsregel i kinesiska som det finns i många andra språk som består av bokstäver.

När det gäller att använda digitala verktyg för att skapa kommunikation beskriver lärare 1 att hon använder kommunens webb-baserade plattform för att kontakta sina elever i moderna språk. Hon lämnar ibland instruktioner för läxor där och eleverna kan själva ta reda på vad läxan består av och sedan lämna in den på webbplatsen. Detta gör hon dock inte med sina modersmålelever. Det är mindre elever i en modersmålsklass och eleverna kommer från olika skolor. Läxor brukar lämnas muntligt och kontakt mellan lärare och elever efter lektionstid sker främst via e-post, sms och en mobil app vid namn *Wechat*. Lärare 2 berättade att några av hennes gymnasieelever själva skapade en *Facebook* grupp för att chatta med varandra på kinesiska. Men det är väldigt få elever som gör det och hon har heller inte arbetat med att elever ska träffa varandra samt träffa andra som pratar kinesiska på sociala medier.

Intervjuerna med lärare 1 och lärare 2 fördjupar resonemanget att kinesiskalärare mest använder digitala verktyg för informationssökande. Både lärare 1 och lärare 2 menar att det inte finns så många kinesiska läroböcker i Sverige som man kan välja bland, men man hittar värdefulla läromaterial och läroresurser på internet som kan komplettera fysiska läroböcker. Lärare 1 beskriver exempelvis att hon brukar ladda ner nyhetsartiklar som underlag för elevers gemensamma diskussion, debatter och så vidare.

Avslutningsvis visar insamlad data från enkätundersökningen och intervjuerna att alla deltagande lärare använder digitala verktyg, dock på olika arbetssätt. Användningsfrekvensen varierar mellan lärarna. Lärare 2 använder digitala verktyg oftare än lärare 1, eftersom hon arbetar med PowerPoint presentation som rutin i sina lektioner. Enkätundersökningen visar också att teckenskrivning med hjälp av digitala verktyg inte har blivit det allmänna arbetssättet bland lärarna. Intervjuerna visar att lärare 1 och lärare 2 har skilda åsikter när det gäller digitala teckenskrivanden.

6.2 Motstånd mot användningen av digitala verktyg

I detta avsnitt tar jag upp de motstånd som påverkar användningen av digitala verktyg, vilka enligt insamlad data består av brist på tid, resurser, fortbildning samt svårigheter med att hitta lämplig information på internet.

Enligt svaren i enkäten och intervjuerna, påpekar de deltagande lärarna två anledningar som påverkar användningen av digitala verktyg i kinesiskaundervisningen, vilka är tid och resurser. Lärare 1 berättade på intervjun att med tidsbrist menas att det först och främst finns för kort lektionstid i ämnet kinesiska. Eleverna har endast en 80 minuters lektion i veckan och lektioner kan bli inställda när eleverna har andra aktiviteter på skolan, som prao, ledighet på grund av kort kurs, studiedag, och så vidare. Modersmålsklasser är en samordnad grupp, vilket betyder att eleverna kommer till modersmålslektionerna efter deras vanliga skola slutar. Eftersom

eleverna är framme vid olika tider går det inte alltid att hinna med att testa nya digitala verktyg och nya arbetssätt.

Med brist på resurser menar de flesta lärarna att de inte alltid har tillgång till skolans digitala utrustning. Eftersom lärarna i modersmål reser till olika skolor och lånar klassrum där, kan det uppstå olika tekniska problem, bland annat att inte kunna ansluta till skolans wifi eller att det inte finns någon kabel i klassrummet för att koppla dator till projektor. Trots att majoriteten av eleverna har fått datorer från skolan, brukar de inte ta den med sig till modersmålsklassen. Lärare 1 berättade också att hon har tillgång till en iPad och att hon ganska ofta hittar bra appar just för kinesiska. Men de flesta appar kostar pengar och lärare vid Språkcentrum har endast 50kr i budget per år att köpa appar för. Många webbaserade inlärningsverktyg är inte heller kostnadsfria och det finns inte heller tillräckligt med budget för dessa.

Förutom brist på tid och resurser saknas det utbildning för kinesiskalärarna att använda olika digitala verktyg på ett mera pedagogiskt sätt. Utifrån enkätundersökningen för denna studie har alla deltagande lärare haft it/ikt utbildning som erbjuds av Språkcentrum. Vissa lärare har också gått privat utbildning för it kompetensutveckling. Utifrån intervjuerna känner både lärare 1 och lärare 2 sig säkra med sina it kunskaper, men de tycker dock att de behöver lära sig mer. Lärare 1 beskriver att it utbildningen som de har gått via Språkcentrum ständigt introducerar nya verktyg, den nyaste är Google klassrum, som är en omfattande webbaserad plattform med en stor mängd av funktioner.

Visst man kan göra massor saker med den, men det tar lång tid att lära sig och det tar längre tid att testa alla funktioner, plus man måste själv komma på hur man använder det just för kinesiska. Det är den tekniska delen man fokuserar på under utbildningar. Detta är nödvändigt men detta täcker inte allt man behöver för att öka kunskaper för it användning för undervisning.

(Lärare 1)

Lärare 2 tycker att it/ikt utbildningar som hon har gått är givande och värdefulla, men fortbildningarna är inte så systematiska.

Man lär sig mycket på kurserna men det finns för få tillfälle och de här gångerna som man har gått känns inte så systematiskt. Jag menar att de alltid introducerar något nytt verktyg men de följer inte upp om lärare använder det och hur lärare använder det. Det finns inget krav att använda vad man lärt sig på utbildningar.

(Lärare 2)

Ingen av de deltagande lärarna i denna studie har haft utbildning i hur man kan knyter ihop olika digitala verktyg till det specifika ämnet kinesiska. Hur man använder dessa digitala verktyg på ett pedagogiskt sätt beror helt på lärarens egen didaktiska kompetens.

Den sista svårigheten enligt lärare 1 och lärare 2 är att hitta passande material från internet just för kinesiskaelever i Sverige. Båda två lärare uttrycker att det finns mycket läromaterial för kinesiska språket allmänt på nätet, men de flesta läromaterial är gjorda för barnen i Kina, vilka har ett kulturellt sammanhang som är svårt för elever i Sverige att känna till. Förutom detta så behöver elever i moderna språk läromaterial som är passande för kinesiska som ett främmande språk, sådant material finns det betydligt mindre av än material för modersmåls elever.

Avslutningsvis visar enkätundersökningen och intervjuerna att det finns flera svårigheter för kinesiskalärare att använda digitala verktyg på ett pedagogiskt sätt så att det bidrar till elevernas

lärande. Lärarna har inte mycket tid för att planera och undervisa med digitala verktyg. De har inte heller tillräckligt med resurser att skaffa nya verktyg. Det behövs fortfarande kompetensutveckling för lärarna genom utbildningar. Att välja ut läromaterial som passar svenska elevers förutsättningar i den stora informationsfloden på internet är också ett problem kinesiskalärare står inför.

6.3 Syftena att använda digitala verktyg

I detta avsnitt redovisas med vilka syften kinesiskalärare använder digitala verktyg till. Utifrån svaren på enkäten, är syftena bland annat att motivera elevers intresse, att öka undervisningseffektivitet och att skapa bättre förståelse, se Tabell 2.

Syftena att använda digitala verktyg	Lärare
Motivera elevers intresse	1, 2, 4, 6, 9
Öka undervisningseffektivitet	2, 5, 6,7
Skapa bättre förståelse	1, 2, 3,7, 8

Tabell 2. Lärares syften att använda digitala verktyg i kinesiskaundervisning.

Fem av nio lärare använder digitala verktyg i undervisningen för att motivera elevers intresse och lärare 2 är en av de som ser värde i användandet med att uppmuntra sina elever. Hon menar att elevernas intresse för digitala verktyg kan bero på deras egna vanor med modern teknik.

Självklart blir eleverna mer intresserad, det är det sättet som de är mest vana med, de har ju redan kopplat sig till en digital värld sen de föddes. Eleverna känner sig bekväma när man använder det och de har självförtroende i användningen. De tycker också det är kul att titta på kinesiska film och att det är roligt att träna skriva tecken med appen.

(Lärare 2)

Med syfte att öka undervisningseffektiviteten menar många lärare att användningen av digitala verktyg är praktiskt när man exempelvis gör genomgången med en PowerPoint presentation. Detta leder till en gemensam uppmärksamhet. Eleverna fokuserar bättre och de slipper ibland att ta med sin bok. Lärare sparar tid på att inte skriva på tavlan och en PowerPoint presentation kan enkelt uppdateras, vilket underlättar lärares arbete för lektionsplanering. På grund av dessa fördelar ser lärarna att användningen av dator och projektor i klassrummet bidrar till att öka lektionens aktivitet, det vill säga man sparar tid till aktivt lärande på lektionerna, och dessutom bidrar till ökad lektionseffektivitet.

Med att skapa bättre förståelse menar lärarna att digitala verktyg kompletterar de traditionella läromedlen. De flesta deltagande lärarna tog upp läroresurser som filmer, musik och texter med ljud och bilder, där elever får olika stimulans samtidigt vid språkinläringen. Lärare 2 tittade nyligen på en kinesisk film med sina modersmålelever. Filmen handlade om relationer mellan olika medlemmar i en traditionell kinesisk familj. Hon visade filmen som en komplettering till en text eleverna läst, som förklarade familjens skilda betydelse för kineser och människor från västländer.

Genom att titta på denna film, så tränade elever hörförståelse. De lär sig också nya kinesiska ord och uttryck, som de inte använder när de pratar kinesiska hemma. De ser ännu tydligare den kulturella skillnaden mellan familjer i Kina och Sverige.

(Lärare 2)

Intervjuerna visar att en undervisningsplanering som involverar digitala verktyg inte alltid styrs av målet i lärandet. Enligt lärare 1 och lärare 2, har man ibland en pedagogisk planering färdigskriven innan lektioner utförs, men ibland börjar man med att testa ett arbetssätt och formulerar efteråt en skriftlig rapport enligt de resultat man har fått. Ett exempel som lärare 2 gav på intervjun handlar om att skapa aktiviteter enligt kunskapskravet i kursplanen, då fick eleverna uppgiften att skriva och presentera en dialog i par om hur man frågar efter en vägbeskrivning och hur man visar vägen. Eleverna fick hämta en riktig karta från nätet och dialogen baserades på kartan de hittade. Syftet med denna uppgift var att hjälpa eleverna öka sin kompetens på att ta reda på information som de behöver i livet på internet, samtidigt som de fick träna på språkstrategier. Detta syfte synkroniseras med vad det krävs i kursplanen och läraren gjorde planeringen med förväntningen att eleverna skulle nå dessa mål.

Användningen av digitala verktyg är ibland spontan, det vill säga utan en pedagogisk planering som knyter arbetssätt med ett konkret mål i lärandet. Lärare 1 menar att grupparbetet *teater* som nämndes tidigare i denna uppsats, bara var en idé som hon ville testa med eleverna. Eftersom det gick bra och eleverna visade stort intresse för rollspel, så skrev hon en pedagogisk planering i efterhand för att kunna använda den igen i framtiden. Hon berättade också att ibland så blir utfallen från att testa nya verktyg inte alls som hon har förväntat sig. Ett exempel som hon nämnde var när hennes elever själva valde filmer att titta på för att sedan diskutera, då hon ville främja demokrati i klassrummet. Enligt henne så gick det inte alls som hon hade förväntat sig och uppgiften misslyckades med att hjälpa eleverna att nå målen i kunskapskravet.

Sammanfattningsvis kan användningen av digitala verktyg, enligt deltagande lärare, först och främst motivera eleverna, så att de blir mer intresserade av att lära sig. Lektioner blir dessutom mer effektiva och eleverna förstår bättre med hjälp av till exempel multimedia verktyg. Dock är syftet med att använda digitala verktyg inte alltid planerat i förväg. Lärarna arbetar därmed både planerat och spontant med digitala verktyg.

7. Slutsats och diskussion

I denna undersökning så försöker jag att svara frågorna om hur och varför kinesiskalärare använder digitala verktyg i undervisningen. Studie om förhållningsätt mellan språkundervisning och it användning syftar till att lärare ska kunna skapa bättre lärmiljö för elevers lärande. I detta avslutande avsnitt diskuteras undersökningsmetoden och resultatet om it i kinesiskaundervisning med anknytning till teoretisk grund och tidigare forskning. Ett särskilt fokus av denna diskussion är att resonera särdrag i ämnet kinesiska i samband med användningen av digitala verktyg i undervisningen. Slutligen resoneras även begränsningen av denna studie samt förslag ges till vidare forskning.

7.1 Metoddiskussion

Denna undersökning om användningen av digitala verktyg i kinesiskaundervisningen kan ses som en kvalitativ studie. I jämförelse med den naturvetenskapliga traditionen där forskare förintresserar sig om ”hur man observerar, registrerar och mäter en mer eller mindre given verklighet”, så fokuserar en kvalitativ undersökning på hur man uppfattar och tolkar verkligheten i sin omgivning (Backman, 1998, s.47). Jag använde en kombinerad metod med enkätundersökning och intervju med intention att låta de metoderna komplettera varandra. Enkätundersökningen ger svar på det allmänna arbetet med digitala verktyg som kinesiskalärare gör medan intervjuer ger detta arbete tydligare beskrivningar. Kvalitativ forsknings data består mest av ord (Backman, 1998) och eftersom jag inte hade möjlighet att samla en stor mängd data på grund av brist på antal kinesiskalärare, använde jag en enkät med öppna frågor för att kunna samla in mer detaljerad information i form av lärares ord. Bristen i enkätundersökningen som

var utformad med öppna frågor var dock att det fanns relativt stort utrymme för informanterna att tolka frågorna, då insamlad data inte alltid var relevant för denna studie.

Bryman (2008) förklarar att det kan finnas flera nivåer i valet av metod i kvalitativ forskning, där ”resultaten från en survey ibland används som grund för ett målstyrt urval” (s.350). Efter insamlingen av svaren från enkäten gjorde jag fördjupande kvalitativa intervjuer med två av de deltagande lärarna. Våra konversationer under intervjuerna gick i olika riktningar och jag ställde ibland uppföljningsfrågor efter ett svar från dem. Intervju är en av de vanligaste metoderna i det kvalitativa perspektivet, där författaren av uppsatsen själv kan delta och utgöra instrumentet (Backman, 1998). En kvalitativ intervju intresserar sig i den intervjuades ståndpunkter med syfte att få fylliga och detaljerade svar. Intervjuer med två lärare erbjöd möjligheten att jämföra det konkreta arbetssätt de hade med digitala verktyg i undervisningen. Intervjuer gav också möjligheter för lärarna att utveckla deras svar på enkäten. Lärarna som jag undersökte arbetar i olika skolformer och undervisar både kinesiska som modersmål och kinesiska som moderna språk till elever i olika åldrar. De arbetar också i många olika skolor samtidigt, många av dem åker till 4–5 olika skolor i veckan, därav kunde jag samla en relativt stor spridning av data, som möjligtvis kan spegla den generella situationen om användningen av digitala verktyg i ämnet kinesiska. Alla informanter arbetar vid Språkcentrumet, därför kan det emellertid vara svårt att generalisera fenomenet i ett större sammanhang exempelvis inom hela Sverige.

7.2 Resultatdiskussion

Utifrån enkätundersökningen och intervjuerna ser jag att det finns en koppling mellan frekvens och arbetssätt vid användningen av digitala verktyg i kinesiskaundervisningen. Lärarna som har möjligheter att skapa gemensamma lektioner för hela klassen använder det oftare. Men användningen som syftar till att stödja skapandet av olika inlärningsaktiviteter, exempelvis grupparbete, pararbete och projekt, visas som mindre frekvent. Lärare 2 använder digitala verktyg oftare och detta kan bero på att hon arbetar mest på gymnasieskolor och hennes klasser är tillräckligt stora för en helklassundervisning samt att hennes elever är mogna nog för en PowerPoint genomgång. Rutin användning av digitala verktyg som PowerPoint presentation påverkar statistik av frekvens, men detta kan inte bevisa hur mycket man använder digitala verktyg i olika arbetssätt och inte heller bevisa hur bra digitala verktyg fungerar som redskap för inläringen. Frekvensen påverkas därmed av klassens storlek och elevernas åldrar samt elevernas kunskapsnivåer.

Gemensamt för lärare 1 och lärare 2 är att de ser ett värde av digitala verktyg i skapandet av grupparbete/pararbete för eleverna. Båda lärare menar att eleverna kan lära sig från varandra i gruppen. Eleverna delas därför ofta upp med blandad kunskapsnivå, så att det finns gruppmedlemmar som är bättre och gruppmedlemmar som är mindre bra i varje grupp. Lärare 2 menar att, ”elever kan ibland förklara för varandra även bättre än lärare, eftersom de pratar samma språk”. Elevers eget språk menas på det sättet de kommunicerar, vilket kan ses som ett medierande redskap som är enkelt för dem att acceptera. Mediering sker inte bara med hjälp av tekniska redskap, utan det viktigaste redskapet för elevers lärande finns i språket och kommunikationen med andra.

När lärarna introducerar digitala verktyg till eleverna ser jag att det sker en form av mediering. Detta handlar om ett samspel mellan elever och kulturella produkter som olika digitala verktyg. Att introducera och att lära elever hur man använder dessa digitala verktyg kan ses som att elever behärskar medierande redskap med hjälp av de som är mer kompetenta, det vill säga lärare. Lärarna vägleder därmed eleverna från den utvecklingszonen där de befinner sig till

zonen där nya kunskaper finns. Detta bidrar även till möjligheter för eleverna att själva lära sig att behärska olika digitala verktyg för att sedan kunna ta kontrollen över sitt eget lärande. Att kunna lära sig själv är grundläggande för eleverna att så småningom bli skickliga medlemmar i det digitaliserade samhället.

Enligt lärarnas beskrivning av olika grupparbete, ser jag att de arbetar aktivt för att hjälpa eleverna att självständigt söka information och kritiskt granska information. Genom webben har elever tillgång till en större omvärld än det geografiska området de lever i och detta ger dem möjligheter att lära känna den delen av världen där kinesiska språket används. Men för att kunna lära sig genom samspel med omvärlden krävs det mer än att lära känna världen där språket används. Elever borde få möjlighet att interagera med andra i den världen. Enligt Svensson (2008) så finns det fyra allmänna arbetsätt gällande it i språkundervisningen: 1) it som automat, 2) it som verktyg, 3) it som arena, 4) it som medium. Samspelet mellan användningen av digitala verktyg och kinesiskaelevs lärande reflekteras endast i ett av de fyra arbetsätten Svensson (2008) lyfter fram, det vill säga *it som verktyg*. Digitala verktyg används då mest för informationssökande som syftar främst till att komplettera läromaterial. Utifrån min uppfattning så kan detta bero på att kinesiska är ett relativt nytt språk i svenska skolan. Det finns brist på kursböcker och lärare håller fortfarande på att testa olika material. Lärare uppskattar därför bra material som de hittar på internet. Det finns emellertid svårigheter även med att hitta lämpliga digitala kinesiska läromaterial som passar kinesiskaelever i Sverige. Detta är i linje med Xie och Yaos (2008) studie, som visar att trots det finns en stor mängd av tillgängliga digitala resurser just för kinesiska lärande på internet, är det inte alltid lätt för lärare att hitta passande material enligt elevers kulturella förutsättningar och kunskapsnivåer.

Med hjälp av olika digitala verktyg försöker lärare dessutom att åstadkomma en läromiljö där elever självständigt tar reda på information från internet. En stor fördel med modern teknik är emellertid att förkorta det fysiska avståndet mellan människor och ge större möjligheter för kommunikation. Men i denna undersökning visas det att kinesiskalärare sällan arbetar på att främja de digitala redskapen för kommunikation och interaktion. Denna undersökning om användandet av digitala verktyg visar således att det medvetet saknas *it som arena* (Svensson, 2008) i kinesiskaundervisningen, där man kan kombinera den sociala och kognitiva processen av inläring och där elever är mer aktivt delaktiga online på webben som i olika forum och sociala medier.

Jämfört med tidigare forskning om it i undervisning, ser jag att kinesiskalärare arbetar under liknande förhållanden med digitala verktyg som andra lärare i den svenska skolan. Det finns ökad uppmärksamhet på it i undervisning bland kinesiskalärarna och de har också ökad tillgång till digitala resurser i skolan. Det finns dock svårigheter som påverkar kinesiskalärare särskilt mycket. Nästa alla lärare på enkäten nämnde brist på tid och resurser som det största problemet. Jag uppfattar att kinesiskalärare är mest medvetna om dessa faktorer, eftersom detta återspeglar den praktiska problematiken som lärare står inför dagligen. Utifrån min uppfattning av insamlad data, är tidsbrist särskilt stort för kinesiskalärare jämfört med andra ämnen i skolan. Kinesiskalärare som arbetar vid Språkcentrum spenderar mycket tid på resande fot till olika skolor, och detta ökar deras arbetsbelastning samt minskar tid för undervisningsplanering. Kinesiska lektioner är också korta, vilket påverkar utrymmet för att testa olika digitala verktyg i undervisningen. Kinesiskalärare lånar dessutom klassrum i olika skolor och detta påverkar deras tillgång till skolans digitala resurser. En kombination av stor arbetslastning och otillräckliga resurser gör det särskilt svårt för just kinesiskalärare att utnyttja it i undervisningen fullständigt.

Utifrån denna studie ser det ut som att kinesiskalärare är mindre medvetna om svårigheten med att använda it på ett didaktiskt sätt. Det är just detta som utreds i Skolverkets rapport *It ändrar villkoren för språkundervisningen* (2011b). Det hävdas nämligen att lärare har det svårt att koppla användningen av digitala verktyg med det konkreta målet i lärandet. Denna studie visar dock att det är viktigt att tänka pedagogiskt och planera i förväg, när man ska knyta it användning ihop med målet. Med en pedagogisk undervisningsplanering som har kunskapskraven som utgångspunkt kan lärare i stort sett få bra utfall som stämmer med förväntningarna. En väl planerad lektion är särskilt viktigt för modersmåselever, då elever sitter med olika kunskapsnivåer i samma klass och delar lektionstid. Detta kräver att lärare kan kombinera sin pedagogiska kompetens och it kunskaper, vilket kan betyda att mera tillfällen för it/ikt utbildningar är särskilt nödvändigt. Detta instämmer dessutom med Skolverkets rapport *It-användning och it-kompetens* (2013) om att det finns behov av fortbildning som inte bara erbjuder it kunskaper men också hur man kan använda digitala verktyg på ett pedagogiskt sätt.

När det gäller syften, så använder kinesiskalärare digitala verktyg främst för att motivera elevers intresse, att öka undervisningseffektivitet och att skapa bättre förståelse. Med hjälp av digitala verktyg kan lärare skapa en lärmiljö där eleverna känner sig bekväma och motiverade. Detta beror på elevers egna vanor med modern teknik i livet. Utifrån min förståelse, menas undervisningseffektivitet här att lärare sparar tid på lektioner och även med lektionsplanering, tack vare de praktiska funktionerna av olika digitala verktyg. Men detta kan inte bevisa att elever lär sig mer effektivt. Enligt Williams (2013) forskning, lär elever sig snabbare med hjälp av multimedia material som text med videoklipp och text med bilder. Denna studie visar att multimedia material också är populärt bland de deltagande lärarna. Det krävs dock vidare studie för att konkret påvisa kopplingen mellan användningen av digitala verktyg och inlärningseffektiviteten i kinesiska.

Till sist har kinesiskalärare inte alltid en positiv attityd till användningen av digitala verktyg. Det nämns av lärare 2 att teckenskrivning på dator med pinyin (uttal i latinska bokstäver) har negativ inverkan på inläringen av kinesiska tecken, då man inte lär sig teckens uppbyggnad som består av streck. Trots att kursplanen för kinesiska betonar teckenskrivning med hjälp av digitala verktyg (Skolverket, 2011a), är beskrivning om detta väldigt kortfattad. Det finns därför mycket utrymme för lärares egen tolkning om hur man borde skriva tecken digitalt. Eftersom denna studie syftar till bättre förståelse om it användning i språkundervisningen, så är det särskilt viktigt att lyfta fram lärares skilda röster.

7.3 Slutsats

Denna studie bevisar att användning av olika digitala verktyg först och främst kan bidra till komplettering av läromedel och läromaterial. Användning av olika digitala verktyg är därmed populärt bland eleverna på grund av deras egna vanor i den digitaliserade världen. Elever tränar dessutom kompetensen att självständigt söka kunskaper och att arbeta med kritisk tänkande. Digitala verktyg ger också stöd till olika grupparbete där elever kommunicerar och lär sig från varandra. Dessa studieresultat visar att it användning kan ge möjligheter i skapande av bättre lärmiljö. Trots att kinesiskalärare arbetar med digitala verktyg på liknande sätt jämfört med den allmänna situationen i svenska skolan som helhet, finns det svårigheter som särskilt mycket påverkar just ämnet kinesiska.

Med begränsad tid och resurser täcker denna studie endast 9 lärare som arbetar vid Språkcentrum i kommunen där undersökningen utförts. Det är däremot svårt att estimerade huruvida studieresultatet kan generaliseras i en större skala. För att kunna bidra till bättre

förståelse om it i kinesiskaundervisning och bidra till hur lärare kan skapa goda förutsättningar för elevernas lärande, så kan vidare forskningar fördjupas även mer i egenskaper av ämnet kinesiska och möjligtvis även kopplas till skolans uppdrag som har sin fokus på jämlikheten.

Referens

Backman, J. (1998). *Rapporter och uppsatser*. Lund: Studentlitteratur.

Bryman, A. (2008). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Stockholm: Liber.

Bunar, N. (2012). Utbildning och mångkulturalitet. I U.P. Lundgren, R. Säljö & C. Liberg (Red.). *Lärande skola bildning – grundbok för lärare*. (s.403–417). Stockholm: Författarna och bokförlaget Natur & kultur.

Diaz, P. (2012). *Webben i undervisningen: digitala verktyg och sociala medier för lärande*. Lund: Studentlitteratur.

Granath, S. & Vannestål, M.E. (2008). It i språkundervisningen i teori och praktik. I S. Granath, B. Bihl & E. Wennö (Red.). *Fönster mot språk och litteratur*. (s.123–149). Karlstad: Universitetsstryckeriet.

Löfving, C. (2012). *Digitala verktyg och sociala medier i undervisningen*. Stockholm: Liber.

Nationalencyklopedin [NE]. (2016). *IT*.

Tillgänglig: <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/it>.

Portabla Medias ordlista. (2016). *IKT*. Tillgänglig: <http://www.portablamedia.se/ordlista/>.

Skolverket. (2011a). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr11), 2011*. Hämtad från <http://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visa-enskild-publikation>.

Skolverket. (2011b). *It ändrar villkoren för språkundervisningen*. Tillgänglig: <http://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning/amnen-omraden/it-i-skolan/undervisning/sprakundervisningen-1.125282>.

Skolverket. (2013). *It-användning och it-kompetens i skolan*. Tillgänglig: <http://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visa-enskild-publikation>.

Skolverket. (2014). *Kommentarmaterialen till kursplan i moderna språk – kinesiska inom ramen för elevens val och språkval*. Hämtad från <http://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visa-enskild-publikation>.

Svensson, P. (2008). *Språkutbildning i en digital värld: informationsteknik, kommunikation och lärande*. Stockholm: Norstedts Akademiska Förlag.

Säljö, R. (2012). Den lärande människan – teoretiska traditioner. I U.P. Lundgren, R. Säljö & C. Liberg (Red.). *Lärande skola bildning – grundbok för lärare*. (s.139–197). Stockholm: Författarna och bokförlaget Natur & kultur.

Säljö, R. (2015). *Lärande - en introduktion till perspektiv och metaforer*. Malmö: Gleerups utbildning AB.

Vetenskapsrådet. (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Hämtad från: <http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf>.

Vigmo, S. (2010). *New Spaces for Language Learning. A study of student interaction in media production in English*. (Avhandling).

Hämtad från <https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/22256>

Williams, Z.Y. (2013). *The Use of Multimedia Material in Teaching Chinese as a Second Language and Pedagogical Implications*. (Master's thesis). Amherst: University of Massachusetts.

Tillgänglig: <http://scholarworks.umass.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2073&context=theses>.

Xie, T.W. & Yao T-C. (2008). Technology in Chinese language teaching and learning I M.E. Everson & Y. Xiao (Red.) *Teaching Chinese as a foreign language: theories and applications*. (s.151-172). Boston: Cheng & Tsui company.

Bilaga 1. Informationsbrev

Hej!

Mitt namn är Natasha Min och jag studerar vid Högskolan i Dalarna på KPU programmet. Jag håller just nu med mitt examensarbete, syftet med detta arbete är att undersöka situationen av användning av digitala verktyg i ämnet kinesiska och lärarnas förhållningssätt till it i undervisning. Med detta som utgångspunkt, så ska jag utreda vidare om faktorer som påverkar det digitala verktygs användandet i kinesiskaundervisning samt att ta reda på vilken roll digitala verktyg spelar i olika undervisnings sammanhang. Fokus ska då ligga på lärarens syfte med it i undervisningen. Genom att diskutera kopplingen mellan digitala verktyg och språkinläring i det specifika ämnet, så ska undersökningen även bidra till hur lärare kan skapa goda förutsättningar för elevernas lärande.

Denna undersökning av digitala verktyg i kinesiskaundervisning är en empirisk forskning som ska utgöras av svaren från kinesiska lärarna genom enkät och intervju. Eftersom jag hade VFU plats vid Språkcentrum, hade jag möjlighet att träffa er som arbetar där. Av detta skäl valde jag urvalet att samla empirin hos er. Jag planerar därmed att skicka en enkät till er som utgångspunkt av datasamlingen. Eftersom ni reser till olika grundskolor och gymnasium skolor, så förväntar jag mig att kunna samla en stor spridning av data, som möjligtvis kan spegla den generella situationen om användningen av digitala verktyg i kinesiskaundervisning. Efter insamlingen av svaren från enkäten så planerar jag att göra fördjupande kvalitativa intervjuer med 2 lärare. Den insamlad data om användningen av digitala verktyg i kinesiskaundervisning ska jämföras med tidigare forskning och den aktuella forskningsbelägenheten. Den insamlad data ska också tolkas och analyseras med styrdokument och teoretisk utgångspunkt som tolkningsstöd.

I denna undersökning så kommer etiska principer framhållas. Jag garanterar att ni kommer behandlas med principer som frivillighet, integritet, konfidentialitet och anonymitet. Svaret på enkäten och intervjuerna ska endast används för denna undersökning. Ert deltagande i undersökningen är helt frivillig. Ni kan när som helst avbryta ert deltagande utan närmare motivering. Undersökningen kommer att presenteras i form av en uppsats vid Högskolan i Dalarna.

Jag skulle därmed uppskatta om ni kunde ta er tid och fylla i enkäten och delta i intervjun.

Tack för din medverkan!

Med vänliga hälsningar

Natasha Min

2016-11-15

Bilaga 2. Enkät

1. Hur länge har du arbetat som lärare i kinesiska? 你做中文老师的工作有多长时间？
2. Vilka årskurser undervisar du? 你教哪些年级的学生？
3. Har du fått ikt utbildning eller liknande it utbildning? 你接受过网络信息技术教学 (IKT) 或其他类似的 IT 学习或培训吗？
4. Har du fått ikt utbildning eller liknande it utbildning via arbetsgivare eller privat? 你的 IKT 培训或类似培训是雇主提供的还是个人学习的？
5. Vad är din uppfattning av ”digitala verktyg i undervisning”, exempelvis, användning av dator, webb, app, eller något mer? 你对教学中的数码工具是怎样理解的？它指得是电脑，网络，app 或其他的工具？
6. Använder du digitala verktyg i din kinesiska undervisning, ex. PPT, webb, app, osv? Om du inte använder digitala verktyg, hoppa till frågan 12. 你在中文教学中是否使用例如 PPT，网络或 app 等数码工具？如果你的答案为否，请直接跳到问题 12。
7. Vilka digitala verktyg använder du i din kinesiska undervisning? 你在中文教学中经常使用哪些数码工具？
8. Hur ofta använder du dessa digitala verktyg, varje lektion, en gång per vecka, en gång per månader eller mindre? 你多常使用这些数码工具，每节课，一周一次，一月一次或更少？
9. Vad har du för syfte med att använda dessa digitala verktyg i kinesiska undervisning? 你在中文教学中使用这些数码工具的目的是哪些？
10. Vilka konkreta användningsområden har du med dessa digitala verktyg, hörförståelse, läsförståelse, grammatik, teckenskrivning eller övrigt? 这些数码工具主要用于哪部分的中文学习，听力，阅读，语法，写汉字，还是其他？
11. Vilka fördelar tycker du det är med att använda digitala verktyg i just kinesiska undervisning? 你认为在中文教学中使用数码工具的好处是什么？
12. Vad hindrar dig att använda digitala verktyg i kinesiska undervisning. 有哪些原因导致你不在中文教学中使用数码工具？

Bilaga 3. Intervjuguide

- Hur använder kinesiskalärare digitala verktyg i undervisning?

De här första frågorna ger en överblick om lärarens förhållningssätt till användningen av digitala verktyg i kinesiskaundervisningen. Intervjufrågor baseras därmed på svaren i enkäten.

1. Använder du olika övningsprogram för elever att träna glosor, grammatik, osv.?
 2. Skapar du sådana aktiviteter där eleverna själva ska söka information på nätet, eller skriva en processinriktad text med eventuellt bilder och ljud, eller göra en film med ett språkligt tema? Kan du berätta om några aktiviteter du och dina elever har gjort med digitala verktyg som stöd?
 3. Hur använder du digitala verktyg för att skapa gruppuppgifter för eleverna? Hur delar du upp grupper (kön, ålder, kunskapsnivå, annat)? Upplever du att eleverna lär sig från varandra i gruppen?
 4. Vad tycker du om nätbaserad kommunikation för elevernas lärande i kinesiska? Använder ni, exempelvis, e-post där eleverna skriver till brevvänner? Interagerar dina elever med andra som talar kinesiska på sociala medier som *Facebook* eller *Twitter*? Deltar dina elever i olika kinesiska forum och diskuterar om olika eventuella händelser? Använder ni material från nätet för att skapa diskussion, debatter, rollspel eller liknande i klassrummet? Har du några exempel?
 5. Hur använder du digitala verktyg för elever som arbetar enskilt? Hur anpassar du uppgiften till elevens kunskapsnivå?
 6. Har du introducerat några digitala verktyg till dina elever, så de kan arbeta självständigt med hjälp av dessa verktyg?
 7. Upplever du svårigheter att hitta läromaterialer på nätet för dina elever? Finns det bra digitala verktyg för kinesiska lärande?
- Vad påverkar användningen av digitala verktyg i kinesiskaundervisningen?

De här frågorna syftar till att ta reda på faktorer som påverkar användningen av digitala verktyg i kinesiskaundervisningen, som enligt enkäten ligger mest på tidsbrist och resurser. Men enligt tidigare forskning är lärarens it kompetens ett kännetecken i vad och hur digitala verktyg samverkar med undervisningen.

1. Vilka digitala verktyg har du tillgång till i skolorna som du arbetar på?
 2. Vad menar du med att tidsbrist i kinesiskaundervisningen påverkar din användning av digitala verktyg?
 3. Har du bra it kunskaper som stödjer din användning av digitala verktyg i kinesiskaundervisningen? Med skala 1–5, hur många poäng ger du dig själv?
 4. Kan it/ikt utbildningen som du har gått bidra till kompetensutveckling för mer användning av digitala verktyg?
 5. Tycker du att det fortfarande finns behov för dig gällande mer kunskapsutveckling för att kunna använda digitala verktyg på ett mera pedagogiskt sätt?
- Vad har kinesiskalärare för syfte när de inkorporerar digitala verktyg i undervisningen?

De här frågorna är efter en tydlig bild om lärarens intentioner med att använda digitala verktyg i kinesiskaundervisning och om målet som eleverna förväntas för att nå.

1. Kan du utveckla ditt svar på enkäten om syftena som intresse, motivation, effektivitet, bättre förståelse?

2. Hur granskar du digitala verktyg i förhållande till styrdokument som läroplan, kursplan och skollag?
3. Använder du olika digitala verktyg för att nå målen i kinesiska lärande? Om du gör det, kan du nämna några exempel?
4. Upplever du att utfallet från användningen av digitala verktyg stämmer med vad du har förväntat dig? Med hjälp av olika digitala verktyg når eleverna det ändamålet som du har räknat med i ditt kinesiska lärande?
5. Vad anser du om kopplingen mellan elevens lärande i kinesiska och samspelet med digitala verktyg?
6. Vilka fördelar tycker du det finns med att använda digitala verktyg i just hörförståelse, läsförståelse, grammatik, teckenskrivning osv?